

Хенри

Работното ни време в „Зовящи книги“ е гъвкаво. Отваряме най-късно в десет и се стараем да е отворено най-малко до пет, но понякога оставаме и до по-късно. Почти винаги сме отворени за среднощни спешни книжни ситуации.

В петък вечер обаче е затворено, защото тогава си устройваме семейна вечеря в „Шанхайски кнедли“. Тъкмо внасям вътре стелажите на колела от тротоара, преди да затворя, когато Лола нахлува и обявява, че току-що е видяла Рейчъл.

Няма нужда да питам за коя Рейчъл става дума. Има само една Рейчъл. *Онази* Рейчъл. Рейчъл Суийти. Моята най-добра приятелка, която се премести преди три години и напълно забрави за мен.

След като си тръгна, ѝ писах писма – *дълги* писма – и ѝ разказвах новините около книжарницата. Писах ѝ за Джордж, мама, татко, Лола и Ейми. Тя ми изпращаше в отговор писма от по един абзац, после писмата прераснаха в имейли от по един абзац, след това започна да ме добавя към групови имейли и накрая изцяло спря да пише.

– Пренебрегва ме – казвах на Лола всеки път, щом Рейчъл ѝ пратеше дълъг имейл. – Казвала ли ти е нещо по въпроса? – питах я, а тя поклащаше глава. Лола е калпав лъжец. Рейчъл със сигурност ѝ бе казала нещо, но Лола беше твърде лоялна, за да ме осветли, така че ми оставаше единствено да се чудя.

– Косата ѝ вече е къса и изрусена до бяло – уведомява ме Лола и аз започвам да се чудя как изглежда Рейчъл, макар хич да не ми се иска да го правя. Нямам желание да обмислям как изглежда или с какво се занимава. – Все още не ми е много ясно защо престанахме да бъдем приятели, но престанахме, така че наистина не желая да слушам.

Лола се обръща с гръб към щанда и се набира отгоре му, за да се добере до купата с бонбони. Взема си един и казва:

– Тя се е върнала и аз искам да прекарвам време с нея, така че ще трябва да го превъзмogneш.

– Превъзмогнал съм го. Напълно. Също и това, че пишеше на теб, а на мен не. Превъзмогнал съм това, че не си вдигаше телефона. Повече от превъзмогнал съм факта, че напусна града, без да се сбогува.

– Аз разбрах, че си ѝ писал, за да ѝ кажеш, че си се успал.

– Затова не ми пишеше? Защото аз *винаги* се успивам. В почти всеки ден от живота си и Рейчъл го знае. Можеха да минат с колата покрай книжарницата, да ме събуди и да каже довиждане.

– Явно наистина си го превъзмогнал.

– Но знаеш ли как постъпи тя вместо това? Прати ми съобщение гласящо, че моят екземпляр от „Американски богове“¹ е на стълбите пред къщата им. Заваля, преди да стигна до тях. Книгата беше абсолютно съсипана.

– За твой късмет работиш в книжарница и имаш на рафта си още пет екземпляра плюс два в личната ти колекция.

– Не в това е въпросът.

Подава ми листовка.

– „Холоус“ ще свирят тази вечер в „Пералнята“. И за твое удобство мястото се намира от другата страна на улицата.

Лола и Хироко свирят заедно официално като групата „Холоус“ от единайсети клас. Неофициално мечтаят да

¹ Роман от Нийл Геймън - Бел.ред.

създадат групата още от осми. Напомнят на смесица от „Аркейд Файър“, „Дъ Гоу-Битуийнс“ и „Карибу“ и наистина ги бива.

В петък вечер, когато клубът осигурява жива музика, свирят в „Пералнята“. Собственикът е приятел на бащата на Лола, така че Лола е сключила сделка с него – „Холоус“ свирят като подгрываща група за основните изпълнители и получават процент от парите, събрани за вход преди десет.

Спуска се обратно на пода.

– За да съм напълно честна, поканих Рейчъл. Трябва да дойдеш и да оправиш нещата с нея.

Обещавам да се опитам, но съм убеден, че „оправянето“ на отношенията ни дори не е вариант. Не можеш да „оправиш“ факта, че някой те е забравил. В противен случай през остатъка от живота си непрекъснато ще се тревожиш дали няма да забрави за теб, както вече веднъж е правил. Винаги ще знаеш, че той може без теб, а ти без него – не.

След като Лола си тръгва, заключвам и се запътвам към „Шанхайски кнедли“. По пътя отвличам мислите си от Рейчъл, като се отдавам на спомени за Ейми. Цял ден съм държал телефона си на беззвучен режим и умишлено не съм го поглеждал, защото е универсална истина, че наблюдаваният телефон не звънва, особено като очакваш съобщение от бившата си приятелка.

Има пропуснато обаждане от нея, но не и съобщение.

Двоумя се дали да ѝ позвъня, или не, когато се сблъскам с Грег Смит. Свел съм поглед и той стърчи на пътя ми, така че рамото ми закача неговото. Пренебрегвам го и продължавам да вървя. С Грег бяхме в един клас в учи-

лице и всеки път като го видя, ме навежда на съмнения във Вселената. Пълен идиот е, но има свръхбели зъби и прекрасна коса. Защо Вселената възнагражда идиотите? Със сигурност ако не искаш идиотите да победят, не ги създаваш с подобен външен вид.

– Ейми те е разкарала – провиква се, след като съм го отминал. Принципно смятам, че е най-добре да не влизам в контакт с Грег. Но всеки път, когато ме предизвика, в крайна сметка се поддавам. Влизам в контакт, когато нарича сестра ми откачалка. Влизам в контакт, когато нарича мен откачалка. Влизам в контакт, когато нарича Лола лесбийка, все едно в това има нещо нередно. Влизам в контакт, когато заявява, че всяка поезия е боклук. Склонен съм да призная, че част от поезията е боклук. Ако Грег пишеше поезия, нямаше как тя да не е боклук. Но Пабло Неруда, Т. С. Елиът, Уилям Блейк, Луис Борхес, Емили Дикинсън – ако трябва да посоча няколко – са далече от боклук, както можете да установите и сами.

– Всъщност не ме разкара. Все още сме заедно. Заминаваме на дванайсети март – уведомявам го и продължавам по пътя си, преди да е успял да изплюе някоя глупост. Рано или късно ще установи, че го лъжа, но дотогава аз няма да съм наоколо. Една от страхотните страни на това да завършиш гимназия е, че най-сетне можеш да се спасиш от тъпаците.

Докато стигна до ресторанта, настроението ми е неспасяемо лошо. Винаги си поръчвам кнедли със свинско, кнедли на тиган, онтони с лют сос чили, калмари със сол и пипер, скариди и пролетни рулца.

Продължихме да спазваме традицията, дори след като мама си тръгна. Изнесе се от книжарницата, но продължава да присъства на вечерите и поне за час отново сме семейство.

Май Ли както винаги е на входа. Ресторантът е на семейството ѝ. Познавам я от училище. Тази година започна да учи журналистика, но голямата ѝ любов са поетичните пърформанси на стиховете, които пише на телефона си, докато ходи. Не мога да преценя дали принципно говори като на сцената или само аз я чувам така.

– Как при теб живот, Хенри? – пита.

– Живот при мен лайнян.

– Защо лайнян?

– Лайнян, защото Ейми ме заряза.

Преставя да подава менюта на клиенти и предоставя на новината паузата, която заслужава.

– Майната му на живот тогава, Хенри – казва и ми подава меню. – Струва ми се, че се карат.

– Наистина ли?

– Никой не яде. Крещяха – обяснява и аз поемам нагоре по стълбите.

Мама и татко не крещат. Те са от типа хора, които цитират различни литературни произведения и се опитват да говорят за проблемите си. Не си крещяха дори когато мама се изнесе. Тишината в книжарницата беше така оглушаваща, че двамата с Джордж отидохме при съседа ни Франк, за да избягаме. Но дори когато останаха сами, съм убеден, че воюваха в мълчание.

Стигам до масата и виждам, че Май Ли е имала право – карат се.

По време на петъчните ни вечери обикновено говорим нонстоп за книги и за света. Миналата седмица започнахме от Джордж. Тя беше чела „1984“ от Джордж Оруел и

„Единственото сигурно място“ от Тания Ънсуърт. Беше започнала „Пътят“ от Кормак Маккарти.

Първото правило на семейната ни литературна дискусия е да не отделяш цяла вечност да разказваш сюжета. Трябва да го вкараш в максимум двайсет и пет думи, но разполагаш с безкрайно време да представиш мислите си за книгата.

– Оруел – свят контролиран от върхушката. Ънсуърт – действието се развива в свят след глобалното затопляне. Маккарти – баща и син, оцеляващи в постапокалипсис.

Попитах я какво я привлича в тези ужасни светове и тя замълча за миг, за да обмисли въпроса ми. Това, което харесвам у Джордж, е, че приема сериозно идеите на книгите и дискусиите върху тях.

– Предимно персонажите, не толкова света. Как действат хората, когато са изгубили всичко или когато е опасно да мислят за себе си.

Разговорът се насочва към мен. „Където се връщат нещата“ от Джон Кори Уейли. Бях донесъл екземпляри от книгата със себе си и ги раздавам. Нямам желание да издавам прекалено много, затова им казвам единствено, че се разказва за Кълън Уитър, момче, чийто брат изчезва. Книгата започва с описание на първите трупове, които разказвачът някога е виждал. След това начало не можах да спра да чета.

Мама говори за „Жестокото присъствие на времето“ от Дженифър Игън и изглежда тъжна, докато обяснява на двама ни с Джордж, че времето е онова, което се разпорежда с нас. Татко също беше чел книгата и мигновено се натъжи. Може би любовта беше тази, която се разпорежда с нас.

– Може би – отвърна татко, когато по-късно му споменах какво съм си помислил. – Но ми се ще да вярвам, че

любовта е малко по-милостива от времето.

Тази вечер нещата са съвсем различни. Няма разговори за книги. Татко набучва кнедла със скариди право през средата.

– Трябва да поговорим с вас – обявява мама със същия тон, както когато повдигнаха темата за развода. „Трябва да поговорим с вас“ никога не предвещава добри новини.

– Майка ви смята, че е време да продадем книжарницата – вметва татко и става пределно ясно, че той не желае да го прави.

– Получихме няколко сериозни оферти – добавя мама.

– Говорим за значителни суми.

– Нужни ли са ни значителни суми? – пита татко.

– Книгите втора ръка не са точно процъфтяваща индустрия – отвърща мама. – Какви са приходите днес, Хенри?

Напъхвам цяла кнедла в устата си, за да не се налага да отговарям.

Истина е, че антикварните книжарници не са процъфтяващ бизнес и е ясно, че според мама няма да се превърнат в такъв. Както Ейми повтаря постоянно: *Хенри, събуди се и се запознай с интернет*. Но означава ли това задължително, че трябва да я продадем? Не знам. „Значителна“ и „сума“ са две думи, които представляват сериозен довод.

Работата е там, че в нашето семейство всеки има право на глас, така че мама и татко не могат да вземат решение без нас. Джордж се взира в чинията си със свирепа настоятелност, все едно се надява да я превърне в портал и да изчезне през него. Допускам, че още не е обявила своя вот. Всяка вечер играе на „Скрабъл“ с татко и обожава да чете до витрината с Рей Бредбъри в скута си. Но мама ѝ липсва страшно много – чувал съм я да плаче в стаята си. Ще гласува заедно с мен, защото не желае да взема страни. Това прави моя вот решаващ.

– Искаш ли да работиш в книжарницата, докато замре напълно, Хенри? – пита мама.

Татко посочва, че не намира въпроса за честен, а тя отвърща, че е свободен да излезе с контрааргумент и той казва:

– Ако се отказваме от нещата, които обичаме, в тежките моменти, светът би бил ужасно място.

Тук опира до нещо повече от книги и това е причината Джордж да се съобразява с моя вот.

Вглеждам се в бъдещето – да речем след двайсет години – и ми е ясно, че е доста малко вероятно още да поддържаме книжарницата. Виждам се да седя зад щанда, да чета Дикенс на мястото на татко, да разговарям с Фрида, а струящото през витрините слънце да осветява тоновете прах и реликвите, каквито представляват книгите втора ръка. Виждам се как вечер отивам да работя на друго място, за да плащам сметките, както се налагаше на татко да постъпва на няколко пъти през годините. Накрая пред мен се разкрива свят без книги, в който книжарниците за употребявани книги нямат място. В главата ми се връща онзи момент, когато Ейми ми зае пари, за да платя пътната застраховка.

– Ако искаш да имаш живот, Хенри, ще се наложи да си намериш сваятна работа.

– Колко е зле положението в действителност? – питам мама. Тя се занимава със счетоводството. Тя е практичната в семейството и единствената, която мисли за бъдещето.

– Зле е, Хенри. Някои месеци едва свързваме двата края. Искам да съм в състояние следващата година да платя таксата за университета на Джордж. Искам някой ден да се пенсионирам. Искам да оставя теб и Джордж с бъдеще.

И изведнъж ми просветва защо ме заряза Ейми. На мен ми е писано да съм безработен. На нея ѝ е писано да бъде

юрист. В момента дългосрочните ми планове са да живея с баща ми и сестра ми в книжарницата. Нейните планове са да си купи собствен апартамент. Причината да се раздели с мен надали е толкова проста, но все трябва да има нещо общо с това. Почти никога нямам пари да я изведа.

Обичам употребяваните книги; обичам книгите. Но ако нещата са толкова зле, колкото твърди мама, тогава продажбата е най-добрият вариант за всички ни.

– Ако на масата има огромна оферта, може би е редно просто да я обмислим – заявявам, като избягвам погледа на татко.

– Може би просто трябва да разговаряме с агентите – предлага мама и приема мълчанието ни за съгласие.

Джордж отива до тоалетната главно за да пропусне дискусии. Докато я няма, мама ме уведомява, че е наела двама души да каталогизират книгите, та да сме наясно какво имаме в наличност.

– Всъщност познаваш единия от тях – Рейчъл.

Няма нужда да питам коя Рейчъл. Още веднъж, съществува само една Рейчъл.

– Миналата седмица срещнах леля ѝ в супермаркета – обяснява мама. – Тя ми каза, че Рейчъл се връщала обратно в града, но работата в болничното кафене, която ѝ била намерила Роуз, вече не била свободна. Рейчъл я бива с компютрите и затова казах на Роуз, че ще получи мястото.

Слушам мама и се мъча да измисля какви условия е нужно да са налице, та Рейчъл да приеме да работи с мен в „Зовящи книги“. Може да си е ударила главата и да страда от амнезия.

– Мислех, че ще се радваш – промърморва мама, след като не отговарям. – Все пак сте най-добри приятели.

– Това беше, преди да се премести – заявявам ѝ. – Не сме говорили от години.

– Трябва ли да откажа назначението? – пита ме. – Не мисля, че мога.

Ще излъжа, ако кажа, че не искам да видя Рейчъл. Ще излъжа, ако кажа, че не ми липсваше. И ако е приела работата, може би и тя се чувства по същия начин.

– Недей – отговарям на мама, а Джордж се връща и обявява, че вече не е гладна и иска да се прибира у дома.

Мама си тръгва заедно с нея, така че оставаме само двамата с татко. Седим до масата с прекалено много кнедли и цяла камара тишина.

– Разочарован си – обаждам се. – Още не съм дал вота си официално.

– Всички имаме право на вот. Всички представляваме част от решението. Не се тревожи – отпуска ръка на рамото ми. – Не съм разочарован от теб.

– Четох статия, в която се твърди, че в крайна сметка книжарниците за употребявани книги ще се превърнат в реликва – промърморвам в опита си да се извиня за развитието на нещата.

– Знаеш ли какво означава всъщност думата „реликва“, каква е дефиницията ѝ в речника? – пита и ми подава крекери със скариди.

Вземам един и отвърщам, че не знам.

– Означава нещо свято – заявява и счупва крекера на две. – Като например „мощите на светец“.